

Naturerhvervsstyrelsen
Slotholmsgade 12
1216 København K

13. november 2014
Dok. Nr. D14-91917

Høringssvar vedr. udkast til Forslag til Lov om ændring af landbrugsstøtteleven

Dyrenes Beskyttelse afgiver hermed bemærkninger til høring over udkast til Forslag til Lov om ændring af Landbrugsstøtteleven.

Generelle bemærkninger:

Dyrenes Beskyttelse finder det særdeles positivt, at der med lovændringen gennemføres en bredere samfundsmæssig orientering af Promilleafgiftsfonden for Landbrug, Promilleafgiftsfonden for Frugtavl og Gartneribrug, samt Fonden for Økologisk Landbrug, og en styrket sammenhæng mellem disse tre store fonde og Fødevareministeriets overordnede udviklingsstrategi. Dette har længe været påkrævet i lyset af de udfordringer dansk landbrug står overfor og i lyset af de meget store summer af offentlige midler fondene modtager (pesticidafgifter) - midler der samtidig benyttes som medfinansiering til at opnå yderligere bevillinger fra landdistriktsprogrammet, der også består af offentlige midler.

På ovenstående baggrund støtter Dyrenes Beskyttelse en ændring i sammensætningen af bestyrelserne, så der bliver en mere ligelig fordeling af bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer erhvervet og bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer offentlige interesser. Dyrenes Beskyttelse sætter pris på sammen med Danmark Naturfredningsforening at blive udtaleberettiget, hvad angår de bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer offentlige interesser, og er enig i, at dette vil medvirke til en bredere samfundsmæssig orientering i fondsbestyrelserne, end det hidtil har været tilfældet.

Dyrenes Beskyttelse er endvidere enig i, at flerårige strategier og 1 årige handlingsplaner, der godkendes af Fødevareministeren i høj grad vil styrke den strategiske målretning og koordinering med øvrige aktiviteter under Fødevareministeriet.

Ligeledes finder Dyrenes Beskyttelse det helt oplagt, at fondenes sekretariat med henblik på størst mulig uafhængighed flyttes fra erhvervsorganisationerne til Naturerhvervsstyrelsen, idet der forventes en smidig og ubureaukratisk sagsbehandling. Udgifterne hermed finder Dyrenes Beskyttelse det er fornuftigt at dække ind af fondsmidlerne, som foreslået.

Som det fremgår, er Dyrenes Beskyttelse overordnet positiv overfor ændringer af landbrugets fonde i retning af en bredere mere samfundsmæssig orientering. Dyrenes Beskyttelse ønsker dog i det følgende også at bemærke, at foreningen på flere punkter ikke finder at forslaget tjener det beskrevne formål:

Fordeling af bestyrelsesmedlemmer

Den fremtidige bestyrelse foreslås sammensat af 6 repræsentanter for erhvervet og 5 repræsentanter for offentlige interesser, og en formand udpeget af fødevareministeren. I henhold til formålet med ændringen, bør bestyrelsen efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse sammensættes, så der er ligelig fordeling mellem repræsentanter for erhvervet og repræsentanter for offentlige interesser. Med den foreslåede fordeling har medlemmer fra erhvervet en markant bedre mulighed for at komme i flertal, end medlemmer fra offentlige interesser. For at opnå eksempelvis 7 mod 5 stemmer skal erhvervsrepræsentanter kun opnå én ekstra stemme, mens medlemmer fra offentlige interesser skal opnå to. Herved fastholdes en favorisering af erhvervsinteresser i fondens bestyrelse.

Bestyrelsesformanden

Bestyrelsesformanden skal udpeges af Fødevareministeren og ved stemmelighed vil formandens stemme blive den afgørende. Som ovenfor nævnt har erhvervets repræsentanter bedre mulighed, end de øvrige repræsentanter for at undgå stemmelighed alene ved at have et ekstra medlem i bestyrelsen. Dermed har erhvervets repræsentanter større mulighed for at få sit ønske igennem, uanset om det måtte svare med formandens. Dette forekommer ikke at være den bedste måde at fremme den offentlige gavn af fondene eller sikre koordineringen med Fødevareministeriets overordnede udviklingsstrategi.

Det anføres endvidere i bemærkningerne, at forslaget vil sikre formandens uafhængighed, da formanden ikke længere vil skulle vælges blandt erhvervets repræsentanter. Dyrenes Beskyttelse bemærker imidlertid, at der ikke med forslaget er nogen hindring for at udpege blandt erhvervsinteressenter. Det er således ikke korrekt, at der med loven foretages en sikring af formandens uafhængighed. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse bør det sikres gennem lovgivningen, at formanden har en relevant baggrund, men kommer fra en uvildig instans (evt. universitet). Fastholdes den ulige fordeling (6-5) af bestyrelsesmedlemmer vil det blive endog meget vanskeligt for de fem repræsentanter for offentlige interesser at gøre sig gældende, hvis en Fødevareminister vælger at udpege en formand fra erhvervet. Dette vil kun kunne ske, hvis de offentlige interessenter på trods af sine færre bestyrelsesmedlemmer formår at skaffe flertal ved at 'hverve' mindst to ekstra stemmer og opnå flertal. Erhvervets repræsentanter blot derimod vil skulle 'hverve' bestyrelsesformanden, der i den givne situation også kommer fra erhvervet. Fremtidige fødevareministre vil således ved udpegning af formand fra erhvervet kunne bringe den hidtidige absolutte erhvervs-mæssige orientering tilbage i fondsarbejdet, uagtet den nuværende hensigt om at øge den samfundsmæssige orientering af fondens virke.

På den ovenfor beskrevne baggrund finder Dyrenes Beskyttelse, at en sammensætning på 6 repræsentanter for erhvervet og 6 repræsentanter for offentlige interesser, samt en bestyrelsesformand fra en uvildig instans, ville være den bedste sammensætning. Hermed ville man opnå den afbalancerede repræsentation af erhvervsinteresser og offentlige interesser, der efter det oplyste tilstræbes med forslaget.

Fondenes navne

Der foreslås en ændring af promilleafgiftsfondenes navne til Landbrugets Udviklingsfond og Gartneriets Udviklingsfond for at afspejle formålet med fondene. Dyrenes Beskyttelse mener, at navne som Fonden for Udvikling af Dansk Landbrug og Fonden for Udvikling af Dansk Gartneri være mere dækkende, da der med de foreslåede lovændringer netop lægges op til, at fondene i mindre grad "tilhører" erhvervet, men

derimod er fonde til fremme af dansk landbrug og gartneri i et bredere samfundsmæssigt perspektiv. Det bemærkes, at sådanne navne ville være i tråd med betegnelsen Fonden for økologisk Landbrug, der bibeholdes (idet denne jo netop ikke hedder Det økologiske Landbrugs fond).

Natur og Landbrugskommissionens anbefaling 40

Det har flere steder været omtalt, at forslaget gennemfører anbefalinger fra Natur- og Landbrugskommissionen, ligesom der henvises til denne i forslagets bemærkninger og i regeringens lovprogram 2014/2015. Natur og Landbrugskommissionen anbefalede imidlertid også ændringer i produktionsafgiftsfondenes bestyrelser, så disse kunne blive mere orienteret mod samfundsmæssige interesser. Ifølge anbefaling 40 i kommissionens rapport skulle dette ske ved at, *"offentlige interesser sikres en ekstra plads i bestyrelserne for produktionsafgiftsfondene og Fonden for økologisk landbrug"*.

I nærværende forslag friholdes produktionsafgiftsfondene imidlertid for enhver form for ændring.

Dyrenes Beskyttelse finder det betænkeligt, at kommissionens anbefaling ikke på dette punkt gennemføres, da der i høj grad er brug for en samfundsmæssig orientering også af disse fonde.

Der har tidligere været fremsat lovforslag om ændringer i landbrugsfondenes bestyrelser og virke (L 144, 2010), hvor også produktionsafgiftsfondene var medtaget. I forbindelse med behandlingen af L 144 oplyser Fødevareministeren, at fondsbestyrelserne i produktionsafgiftsfondene kan vælge at reducere produktionsafgiften eller lade være at opkræve den, hvis bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt (L 144, spgm. 5). Om afgifterne, der er grundlaget for de store fonde, er offentlige midler eller ikke er det, har i mange år været et stridspunkt. Det står dog fast, at disse midler i meget stort opfang bruges til at opnå medfinansiering fra landdistriktsprogrammet, der uomtvisteligt er offentlige midler. Det forekommer derfor ikke urimeligt, at der stilles krav om en større samfundsmæssig orientering af produktionsafgiftsfondene, når det store offentlige tilskud til de projekter, der gennemføres i fondenes regi, tages i betragtning.

Dyrenes Beskyttelse er enig med Natur- og Landbrugskommissionen i, at fondene i højere grad bør være med til at løse samfundsmæssige udfordringer, herunder de udfordringer som de forskellige sektorer selv påfører samfundet. Dyrenes Beskyttelse finder derfor, at kommissionens anbefaling bør gennemføres for også for produktionsafgiftsfondene.

Med venlig hilsen

Britta Riis
direktør

Birgitte Damm
chefkonsulent